

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/3/2014
Identifikačné číslo spisu:	9513100125
Dátum vydania rozhodnutia:	08.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9513100125.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na verejnom zasadnutí 8. apríla 2014 v Bratislave o odvolaní obžalovaného Ing. P. H. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. novembra 2013, sp. zn. PK- 2T 35/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Ing. P. H. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom samosudkyne Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len ŠTS) z 27. novembra 2013, sp. zn. PK-2T 35/2013, bol obžalovaný Ing. P. H. uznaný za vinného z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 11. mája 2012 v čase o 11.11:25 h v kancelárii č. XXX na X. poschodí v administratívnej budove Slovenskej pošty, a.s. na adrese sídla pobočky Colného úradu Bratislava - Pošta, Tomášikova 54, Bratislava, v súvislosti so zásielkou pod podacím číslom J., skladové číslo XXXX, prichádzajúcej poštovou prepravou z krajiny mimo územia Európskej únie pre adresátku I. P., a v súvislosti s predložením tejto zásielky na colné konanie, v preloženom liste papiera nachádzajúcom sa v priesvitnom obale odovzdal samostatnému colnému referentovi por. Ing. M. K. bankovku v hodnote 10 € za to, že rozhodne o prepustení tovaru v tejto poštovej zásielke do colného režimu s úplným oslobodením od dovozného cla.

Za to bol odsúdený podľa § 56 ods. 2 a § 333 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1 Tr. zák. a s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zák. na peňažný trest 500 (päťsto) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený súd ustanovil náhradný trest odňatia slobody 1 (jeden) mesiac.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný Ing. P. H. v zákonnej lehote odvolanie a to proti všetkým jeho výrokom. Konštatoval v ňom, že rozsudok vychádza z neexistujúcich dôkazov. Z jediného žalobcom

predloženého dôkazu, obrazového záznamu, nie je podľa odvolateľa možné objektívne a spravodlivo posúdiť, že obžalovaný vybral z peňaženky desať eurovú bankovku, ako to konštatuje súd vo svojom rozsudku. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal len z dohady, že sa jedná o desať eurovú bankovku, a to len na základe farby, čo považuje za neprípustné. Rozporuje, že červenú farbu nemusí mať len desať eurová bankovka, ale môže ju mať akýkoľvek papier. Namieta tvrdenie obžaloby a súdu, že colník vybral z preloženého papiera desať eurovú bankovku a túto si ponechal, pretože na uvedenom zázname nie je vidieť. Postup súdu pri vyhodnocovaní dôkazov považuje za nesúladný so zákonom. Žiada, aby bol predmetný rozsudok ŠTS zrušený v celom rozsahu.

Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k podanému odvolaniu obžalovaného Ing. P. H. písomne nevyjadril.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu sa uskutočnilo v neprítomnosti obžalovaného Ing. P. H..

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí navrhol odvolanie obžalovaného Ing. P. H. ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako odvolací súd po zistení, že neprichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 316 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadnuc aj na eventuálne chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a po takto vykonanej prieskumnej povinnosti (§ 317 Tr. por.) zistil, že odvolanie obžalovaného Ing. P. H. nie je dôvodné.

V konaní, ktoré vyústilo do rozsudku ŠTS, napadnutého odvolaním obžalovaného Ing. P. H., sa postupovalo podľa Trestného poriadku, nedošlo v ňom k žiadnym podstatným pochybnostiam, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pričom rozsudok súdu prvého stupňa sa opiera o dôkazy, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom.

Najvyšší súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaného Ing. P. H. je založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkoľvek pochybnosti vylučujú inú alternatívu skutkového deja, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov ustálený. Jednotlivé dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní ŠTS sú obsahovo a vecne rozobraté v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku a pre duplicitnosť záverov, keďže sa s nimi odvolací súd stotožňuje, ich nebude opäť rozoberať. Je však nevyhnutné skonštatovať, že nepriame dôkazy - výpovede svedkýň I. P., F. U., listinné dôkazy - doručovacia karta, správy Colného úradu, tvoria sústavu vyúsťujúcu do posúdenia a harmonizácie s priamymi dôkazmi, preukazujúcimi spáchanie skutku obžalovaným Ing. P. H. a to odovzdanie 10 eurovej bankovky, rozdielne od spochybnenia obžalovaným Ing. P. H. v podanom odvolaní, že sa o takúto bankovku jednalo, colníkovi v súvislosti s rozhodovaním o prepustení tovaru predmetnej poštovej zásielky do colného režimu s úplným oslobodením od dovozného cla, čo je primárne predmetom odvolaním obžalovaného napadnutého rozsudku a základným kľúčom k rozhodnutiu odvolacieho súdu o dôvodnosti, či nedôvodnosti podaného odvolania.

Nepochybne rozhodujúcim priamym dôkazom vo veci je obrazovo-zvukový záznam, ktorý je z hľadiska obsahovej stránky preukaznosti/nepreukaznosti spáchania skutku konkrétnym obžalovaným predmetom podaného odvolania. Práve preto je mu potrebné venovať osobitnú pozornosť i v jeho širších súvislostiach. V nadväznosti na popis zákonného postupu jeho vyhotovenia uvedený v odôvodnení rozsudku ŠTS, je potrebné konštatovať, že bol procesnou reakciou zabezpečenia dôkazov v súvislosti s dokumentovaním konania colníkov pobočky Colného úradu Bratislava Pošta na Tomášikovej 54 v súvislosti s prepúšťaním tovaru do voľného obehu za úplatky, vrátane konania v tejto najvyššom súdom posudzovanej na základe podaného odvolania trestnej veci, kde vystupoval v pozícii svedka Ing. M. K., ktorého trestná vec zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., bola vylúčená na samostatné konanie (a aj iných obvinených pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák.), hoci vzťah trestných vecí obžalovaného Ing. P. H. a v tejto trestnej veci svedka - inak trestne

stíhaného pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. - Ing. M. K. sú zrkadlovým obrazom toho istého skutku z pozície na jednej strane poskytovateľa úplatku - obžalovaného Ing. P. H. a na druhej strane prijímateľa úplatku - svedka (v jeho trestnej veci obvineného) Ing. M. K.. Z tohto faktu ale i zo samotného obsahu obrazovo - zvukového záznamu vyplýva, že pre trestnú vec obžalovaného Ing. P. H. je nositeľom priameho dôkazu Ing. M. K.. Z logiky veci potom vyplýva dôvodnosť prejednávania oboch trestných vecí (Ing. P. H. i Ing. M. K.) v spoločnom konaní tak, ako bolo spoločne začaté trestné stíhanie pre obe pozície páchatel'ov zrkadlovo toho istého skutku (poskytovateľ úplatku - prijímateľ úplatku). Túto skutočnosť však súd ako nestranný orgán rozhodujúci o podanej obžalobe nemôže nadradzovať nad rozhodnutie prokurátora nesúceho zodpovednosť za dokázanie skutku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu, ktorý akceptoval vylúčenie trestnej veci Ing. M. K. v prípravnom konaní na samostatné konanie s rizikom naplnenia zákonnej možnosti, ktorá sa prejavila u svedka Ing. M. K. v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní využiť svoje právo nevypovedať, čo v konečnom dôsledku pre trestnú vec obžalovaného Ing. P. H. prinieslo nemožnosť poznať a následne (i) súdom posúdiť dôkaz vnímania priebehu skutku i z pozície na tomto skutku objektívne zúčastnenej osoby Ing. M. K.. Pre úplnosť treba podotknúť, že využiteľnosť tohto dôkazu výpoveďou Ing. M. K. v pozícii obvineného v spoločnom konaní nemusela nastať, ak by v tejto pozícii využil zákonné právo vo veci nevypovedať. Za danej situácie tak ostávajú priamymi dôkazmi pre hodnotenie skutku súdom (resp. súdmi vrátane odvolacieho konania) výpoveď obžalovaného Ing. P. H., obrazovo-zvukový záznam, vykonané nepriame dôkazy a ich vzájomný kontext, preukazujúci vinu, resp. nesúlad v miere nepreukaznosti skutku, znamenajúci dôsledok oslobodenia obžalovaného spod obžaloby v rovine vylúčenia možnosti, že sa skutok stal, resp. preukázania, že nie je trestným činom, prípadne v kvalitatívnej rovine tohto postupu pod hranicou rozumnej istoty aplikáciou ustanovenia „in dubio pro reo“ - v pochybnostiach v prospech veci (v danom prípade v prospech obžalovaného).

Obhajobné tvrdenie obžalovaného Ing. P. H., použité i v podanom odvolaní o nejednoznačnosti odovzdania ním colníkovi 10 eurovej bankovky, vychádzajúc len z červenej farby papiera, je treba vnímať v celom kontexte priebehu skutku. Ak bol obžalovaný Ing. P. H. len prostredníkom prevzatia zásielky pre I. P., logicky mala jeho úloha spočívať v pasívnom podriadení sa režimu colného konania a v prípade akejkoľvek komplikácie s prevzatím zásielky postupovať podľa pokynov osoby, pre ktorú je zásielka určená a ktorá v konečnom dôsledku, v prípade vymierania cla, bude finančné náležitosti s tým spojené znášať. Obžalovaný však nad rámec jeho očakávaného postavenia, na konštatovanie colníka „čistá koža“, namiesto zisťovania, čo to pre adresátku zásielky, resp. jeho ako preberateľa zásielky môže znamenať, reaguje preukazujúc znalosť problematiky slovami „No pochybujem“ a následnou reakciou vyberania z peňaženky bankovky červenej farby, ktorú vkladá do zloženej listiny pred očami colníka, ktorý to preberá so slovami „pozriem ešte ...“ a s povzdychom odchádza, aby sa zakrátko vrátil vrátiac obžalovanému papier vo fóliovom obale.

Tak ako súd prvého stupňa prehrál uvedený obrazovo-zvukový záznam, učinil tak pre preskúmanie jeho záverov i senát odvolacieho súdu dospejúc k totožnému záveru, že sa jedná o desať euróv bankovku. Nad rámec záverov hodnotenia súvislostí súdom prvého stupňa, najvyšší súd dovodzuje, reagujúc tak i na námietku odvolateľa, že „to čo tvrdí obžaloba a následne, že colník vybral z preloženého papiera desať euróv bankovku a túto si ponechal, to na uvedenom zázname vôbec nie je“, že jej pravdou, že naloženie s do obalu obžalovaným uloženou bankovou colníkom nie je zrejmé z prehratého obrazovo - zvukového záznamu, keďže colník odišiel zo záberu kamery, avšak na druhej strane je faktom, že ani skutková veta obžaloby, ani skutková veta odvolaním napadnutého rozsudku ŠTS neobsahuje konštatovanie o vybratí a ponechaní si bankovky colníkom. Podstatné je však to, že obžalovaný úplatok vo forme odovzdania bankovky poskytol, a nakladanie s touto bankovou colníkom je pre uznanie viny poskytovateľa úplatku relevantné len pre osobu colníka z hľadiska vyvedenia jeho (prípadnej) trestnej zodpovednosti. Z obrazovo-zvukového záznamu je zrejmý pohľad colníka na akt vkladania bankovky obžalovaným z jeho peňaženky do obalu, ktorú vzápätí colník prevzal od obžalovaného, slovný komentár colníka a následný postup smerujúci k prepusteniu kabeliek do voľného obehu mimo vymierania cla. Ak ten istý colník slovne predtým navodil situáciu o „čistej koži“ predmetnej zásielky a obžalovaný evidentne pochopil súvislosti bez ďalšieho bližšieho vysvetľovania reagoval spochybnením označenia materiálu colníkom a následným odovzdaním úplatku, a colník posúdiac zásielku ako nespádajúcu do

režimu vyrúbenia cla ju prepustil do voľného obehu (odovzdanie kabeliek obžalovanému), je zrejmé, že tak reagoval na základe predmetného úplatku. Ak by sa o úplatok zo strany obžalovaného nejednalo, colník bezdôvodne a nelogicky nemal prečo meniť názor na zmenu obsahu režimu colného prejednávania veci v prospech prepustenia tovaru bez colného spoplatnenia. Tento záver možno urobiť na podklade verbálnych prejavov oboch aktérov v kontexte s ich neverbálnymi aktivitami zachytenými obrazovo - zvukovým záznamom obsahovo rozobratým tak súdom prvého stupňa i súdom odvolacím.

K alternatívnej verzii obhajoby, že ak obžalovaný vložil do euroobalu odovzdaného colníkovi peniaze, tak sa jednalo zrejme o poštové poplatky, najvyšší súd konštatuje neakceptovateľnosť takejto obhajoby, pretože pominúc výpoveď svedkyne F. U. o administratívnych postupoch úhrady colných poplatkov šekom na pošte, obžalovanému muselo byť zrejmé, že takéto poplatky neplatí, pretože k tomu nebol verbálne ani mimoverbálne colníkom vyzvaný, ako to jednoznačne vyplýva z obsahu obrazovo - zvukovej nahrávky a nebol mu ani odovzdaný akýkoľvek doklad na úhradu colného dlhu či poplatku s výzvou na ich výšku dôvod a splatnosť a následne i doklad o úhrade, ktorým by preukázal adresátke zásielky vzniknuté náklady, pričom, ak by ich aj nepotreboval, logicky by si musel byť vedomý povinnosti colníka taký doklad vystaviť pre účely prevzatia peňazí od adresáta zásielky, resp. jeho splnomocnenca, na ich odovzdanie štátu v súvislosti s aktuálnym colným konaním.

Najvyšší súd rozhodujúc na základe vecného a obsahového podkladu obžalovaným Ing. P. H. podaného odvolania, argumentačne reagujúc na obžalovaným namietané závery rozsudku ŠTS o ním odovzdanom úplatku colníkovi vo forme 10 eur bankovky, sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa ohľadom viny obžalovaného Ing. P. H. poukazujúc na súvislosť vykonaných dôkazov. Ich precízny právny i vecný rozbor - popis obsahu vykonaných dôkazov - služobný pomer colníka Ing. M. K., výkon jeho služobnej činnosti v čase a mieste spáchania skutku, vydanie rozhodnutia v colnom konaní v súvislosti s predmetnou zásielkou, colný režim, plnenie úloh colníka v orgáne štátnej správy v oblasti colníctva, rozsah rozhodovacej činnosti colníkov, vzťah režimu činnosti colníka a veci všeobecného záujmu, súvislosť medzi úplatkom a činnosťou patriacou do obstarávania veci všeobecného záujmu, právny režim plnenia úloh spoločnosti a štátu zo strany colníkov, postavenie verejného činiteľa, zavinenie obžalovaného vo vzťahu ku konkrétnemu trestnému činu, stupeň závažnosti činu (§ 10 ods. 2 Tr. zák.). Preskúmajúc výrok o treste uloženom obžalovanému Ing. P. H. rozsudkom ŠTS odvolací súd nezistil rozpor so zákonom pri jeho ukladaní a konštatuje primeranosť uloženého trestu všetkým zákonným podmienkam vo vzťahu k obžalovanému pre konkrétny trestný čin zohľadniac všetky atribúty uloženia trestu v konkrétnej trestnej veci.

Najvyšší súd vzhľadom k nedôvodnosti odvolania podaného obžalovaným Ing. P. H. toto odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.